او عبدا او فوق حد الشرب على بدنه وتنازع شاربه **كحد الزنا** وعن محمد لا يحد هنا **باب حد القذف هو كحد الشرب** كمية اي جهة العدد **وثبوتا** بان شهد رجلان او اقرة مرة **ولو قذف** رجل او امراة رجلا **محصنا او امراة محصنة بزنى** بان قال زنيت او انت زان او يا زانى او نحو ذلك من صريح الزنا **حد بطلبه** اى المقذوف حدا متفرقا كحد الزنا وان لم يطلب لا يحد الا ان يطلب غير المقذوف الذى يقع القدح فى نسبه كابن المقذوف حده لانه اكم ايضا وانما قلنا من صريح الزنا لان حد القذف لا يجب بالتعريض **ولا ينوع عليه** ههنا غير النوع والعشرة احصانه بكونه مكلفا حرا مسلما عفيفا عن زنا قوله عن زنا احتراز عن الوطى الحرام فى الملك فانه لا يخرج الواطئ ان يكون محصنا **فلو قال لغيره لست لابيك او لست بابن فلان فى غضب** متعلق بقال **حد** بهذا انما يكون قذفا اذا كانت امه محصنة لانه فى الحقيقة قذفها **وفى غيره** اى غير الغضب لا يحد كنفيه اى كما لا يحد فى نفيه عن جده بان قال لست بابن فلان وفلان جده **وقوله** اى كما لا يحد فى قوله **لعربى يا نبطى ويا ابن ماء السما او لست بعربى او لست منى** قبيلة **فلان** لقبيلة اكثرهم منها **وقال ابن ابى ليلى يحد النبط جيل من الناس مختصون بالاخلاق الذميمة وعموم الفصاحة ونسبته اليه** كما لا يحد فى نسبته الى عمه او جده او زوج امه **او قاله او رآه** اى الذى رباه **ولو قال لرجل يا ابن الزانية وامه ميتة** محصنة **فطلب الولد** اى والد الام **وهو جد المقذوف وان غلا سواء كان قاضيا او عبدا او الولد او ولده** اى ولد الولد وان سفل **حد** حطلقا سواء كان الولد ابنا او بنتا كافرا او مسلما او عبدا او كان الولد بنتا او ابنا وقال زفر لا يجوز للولد الكافر والمملوك ان يطالب بالحد وقال محمد ليس لولد البنت حق المطالبة ثم لولد الولد حق المطالبة مع بقاء الولد خلافا لزفر ثم لا يطالب بحد القذف للميت الا من يقع القدح فى نسبه بقذفه وهو الذى ذكر فى المتن وعندان فى يثبت حق المطالبة لكل وارث **ولا يطلب ولد وعبد اباه وسيده** فيه لف ونشر تقديره لا يطالب ولد اباه وعبد سيده **بقذف امه** ولو كان او الفاصل مكان الواو للواصلة او كان ضمير التثنية مكان ضمير المفرد لكان اولى **ويطل الحد بموت المقذوف بموت** المقذوف مطلقا سواء كان قبل اقامة الحد او فى وسطه وعندان فى لا يبطل اصلا **الا برجوع** او لا يبطل برجوع عن القذف

جبلى بدل او الكدة

ام والد الام ح

القاذف عن الاقرار **والعفو عنه** وعند ان فى يبطل بهما وعن ابى يوسف فى العفو مثل قولهما فى **ولو قال لرجل زنات فى الجبل وعنى الصعود عليه حد** وقال محمد وان فى لا يحد **ولو قال يا زانى** وعكس المخاطب بان قال لا بل انت **حدا** اى الاول والثانى **ولو قال لامراة يا زانية وعكست** امراته بان قالت لا بل انت **حدت** امراة فقط **ولا لعان ولو قالت** امراته فى جواب قوله يا زانية **زنيت بك بطلا** اى الحد واللعان ولو قال لاجنبية يا زانية فقالت زنيت بك حد هو القذف **دون الولد وان اقر بولد** بان قال هو ابنى **ثم نفاه** بان قال ليس بابنى **يلاعن وان عكس** بان نفى نسب الولد ثم اقر بانه ولده **حد القاذف فقط والولد له** فيهما اى فى الصورتين **ولو قال ليس بابنى ولا بابنك بطلا** اى الحد واللعان **ومن قذف امراة بالزنى لم يدر ابو ولدها او** قذف **لاعنت بولد** مطلقا سواء كان الولد حيا او ميتا **او قذف رجلا وطى فى غير ملكه كامة الغير او وطى امة مشتركة بينه وبين غيره او قذف مسلما فى** حال **كفره** مطلقا سواء كان فى دار الحرب او الاسلام **او قذف ميتا مات منذ وفا** اى ترك مالا يفى ببدل كتابته **لا يحد** القاذف فى الصور كلها وانما قيد بقوله لاعنت بولد لانه لو لاعنت بقذف حد قاذفها **وحد قاذف وطى امة مجوسية وحايضى** او حد قاذف امراة حايض **وامراة مكاتبة** وعن ابى يوسف وزفر ان وطى المكاتبة يبطل الاحصان **وحد قاذف مسلم نكح امه فى** حال **كفره ووطيها عند ابى حنيفة خلافا لهما وحد حسنا من قذف مسلما بان دخل دار نا بامان فقذف مسلما ثم المستامن يحد للقذف فقط عندهما وعند ابى يوسف يحد على سيد العبد وغير حد الخمر ثم اذا احد حسلم فى قذف تسقط شهادته وان تاب واذا احد الكافر فى قذف لم تجز شهادته علما اهل الذمة فان اسلم قبلت شهادته عليهم وعلى المسلمين والعبد اذا احد فى حد القذف ثم عتق لم تقبل شهادته **ومن قذف** مطلقا سواء كان المقذوف واحدا او متعددا **او زنا** مطلقا سواء كان بواحدة او بجماعة من النا **او شرب** مطلقا سواء كان المشروب خمرا او غيرها واحدا او اجناسا مختلفة **مرارا** هذا متعلق بالكل واحد منها **فحده** اى الحد **لكل** قذف مرارا او لكل زنا مرارا او لكل شرب مرارا اى يتداخل وقال الثانى فى ان اختلف المقذوف او القذف وهو الزنا بان قذف فى الاول او قذف الاول لكن بزنا آخر لا يتداخل الحد بل يجب لكل قذف حد **فصل**

Copyright © University

Created with PDFsharp 1.2.1269-g (www.pdfsharp.com)